תניא אמר איסי בן יהודה ה' מקראות אין להם הכרע

שאת ארור מחר משוחדים

וקם וגם בילקוט איתא על

נכון כסדר שהן כתובין ועי׳

מום' דהכא ד"ה שאת וכו'

וגם בתום' פסחים כא: ד"ה לכתוב וכו' ותום' ב"מ

סא. ד"ה קרי ביה העתיקו סוגיא דהכא על נכון שאת ארור מחר משוקדים וקם

וע"ע תוס' חולין קיד: ד"ה או ותוס' ע"ז לה.

ד"ה מאין, ב) פסחים

היג: מכילת' פ' בשלח. קיג: מכינתי פי ב ג) חגיגה ו:, ד) פריס], ה) [חולין

ו) [מענית כד:], ז) [לקמן

נד.], **ח**) [הוריות יב. כריתות ה: אדר"ג פמ"א

ונו"ם חוחפחה פ"ב הי"נ

ומוספתא דסוטה פי"ג ה"ב], ט) ל"ל ואת כלי,

י) חמיד לנ. כ) כדמיחם

לעיל לא: ד"ה ופשט ותוס' פסחים כא: ד"ה לכתוב ותוס' ב"מ סא. ד"ה קרי

ובע"ז כ. ד"ה אחד ובחולין

היד: ד"ה או מוס' חגיגה

ו: ד"ה לפסוקי], מ) [וע"ע

תוס' נדה לו: ד"ה איסין,

נוע"ע תוס׳ חולין י:

הדרין 1:, () [וע"ע מוס'

[לה׳

נצב והיום אי אתה נריך לתפלתי:

ארור. וברלונס עקרו שור (בראשית

מט) ארור שור של שכם שהוא

מארור כנען או ארור אפס כי עז:

וקס. הגך שוכב עם אבותיך וקם (דברים לא) וכאן לי רמו לו תחיית

המתים או וקם העם הזה וזנה: ויעלו

עולות כבשים. ונ"מ לפסוק כאן את

הטעם באתנחתא או דילמא אידי ואידי פרים ואין אתנחתא בטעם

עולות אלא טעם גרש ויעלו

עולות כדי שיתחבר לשל אחריו:

הדרום. רבנן קאמרי לה: פרופה.

ראשה כפולה ללד החוץ ונאחות

בקרם של זהב להיות פתוחה

ועומדת: מהלך ביניהן. נכנס

בפריפת הדרום ומהלך ביניהן עד

שמגיע לפריפת הלפון: הגיע

לפון. ומשנכנס לתוך (ב) החלל הפך פניו לדרום לילך עד בין

הבדים שהם באמצע החלל כדאמר

מר (ב"ב דף נט.) ארון שעשה משה

היה לו אויר עשרה אמות בבית

קדשי הקדשים לכל רוח ורוח:

מהלד לשמחלו עם הפרוכת. שהמהלך

מלפון לדרום שמאלו למזרח והפרוכת

היתה לו למזרח החלל או לבין שני

הבדים והבדים היו ארוכים עד

הפרוכת ראשן אחד למערב והשני

למזרח אחד ברחש הארון ללפון

ואחד בראשו לדרום ואורך אמתים

וחלי של ארון ביניהן: דרך כניסחו.

כשם שנכנס כשהולך לדרום עד

שהגיע לארון פניו כלפי דרום כך

כשינה לה היסב הת פניו לנחת הלה

יולא דרך אחוריו ופניו לארון: בבים

החיצון. בהיכל: גבו' מי הוו

פרוכת. אמה טרקסין הוה: משימו

בארגו מלדו. אלמא גבי ארון הוה

קאי וממילא שמעינן דעמו נגנו:

יולך ה' אותך. ודאג שמא יגלה לבבל:

תנו את ארון הקדש בבית. והא התם

קאי אלא גניזה היא: אמיא שמה

בותבר' החילונה

פרופה מן

(ב) החלל

מז א ב ג ד מיי פ״ד מהלכות עבודת יוה״כ עבודת הלכה א:

מח הוז חט מיי׳ פ״ד מהלי בית הבחירה הלכה א:

ממ י מיי׳ פ״ד מהלכות עבודת יוה"כ הלכה א: ב מיי" שם ופ"ג מהל" תמידין הלכה ח:

מוסף רש"י

יצא ובא לו בדרך בית כניסתר. פניו כלפי לפני לפנים, כדרך שנכנס כך מחזר ויולא דרך אחוריו וחוליו יי) שנאמר ואת (חולין יי). שנאמר ראת כלי הזהב רגר׳. מדכמיב נארגז מלדו, אלמא כל היכא דהוי ארון הוי ארגז בהדיה וכי איננין איניו צהדיה (כריתות הי). תנו את ארון הקודש וגו׳ אין לכם משא בכתף. וגרסיע ממסכת שקלים אמר להם אם גלה עמכם לבבל שוב אין אחם מחזירין אותו בכתפיכס וגטו (שם). ואתיא במקל למשמרת לאות לבני בלנלנת למשמרת

רבינו חננאל ואילו הן, שאת משוקדים מחר ארור וקם. ותניא הוא יוסף איש הוצל הוא איסי בן יהודה. ופרקינן באורייתא ליכא אבל בנביאי איכא קראי טובא דליח להו הררע. והא דרעי רב חסדא כתיב וישלח את נערי בני ישראל ויעלו ונתתה על קרנות המזבח באלבעך (שמות כט) והתם על כרחך קאי עולות וגו׳. האי רטיא אנתינה ומאן דלא מוקי ליה אלא אלקיחה כמשמעותיה ומאן דמוקי ליה ואמרינן בה למאי נפקא מינה, מר זוטרא אמר לפיסוק טעמא, רב אחא אמר לאומר הרי עלי עולה אנתינה יליף ממלואים דהתם לא קאי אלא אנתינה דלפניו ולאו אלקיחה כעולה שהקריבו ישראל במדבר מאי, פרים הוו או הוו, כבשים החיצונה פרופה מז הדרום כר׳. תנן סתמא כר׳ מאיר דאמר בין המזבח למנורה היה מהלך. ל) סוגיאנא, במקדש ראשון היה בו הארון והיה כותל ולא היה בו פרוכות ובמקדש שני היו פרוכות ולא היה בו ארון, כי יאשיהו גנזו שנאמר ויאמר ללוים המבינים לכל ישראל הקדושים לה' תנו את ארון . הקודש בבית (אשר בנה) שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף עתה ערדו את ה׳ אלהיכת ואת ארון נגנזה עמו צנצנת המן וצלוחית שמן המשחה ומקלו של אהרן בשקדיה ופרחיה, וארגז ששיגרו הפלשתים דורון לאלהי ישראל, וכל כלי הזהב. וא"ר אלעזר אתיא שמה שמה. נאמר בארוז והבאת ארון העדות, ובצנצנת

(ב"מ סא.) לפניו ולאחריו וכמו ורחך דדרשינן ליה בפ׳ אמר להם הממונה (לעיל דף לא:) אופשט ואולבש י"ל גבי שחת חי קחי חחם תיטיב חו הוח לשון סליחה ואי קאי אואם לא תיטיב אז הוא לשון נשיאות עון וכן ארור אי קאי אשור אז קאי אשכם שהוא כנען דכתיב ארור כנען ואי קאי אאפם אז קלל אפם וכן מחר אי קאי אמלחמה ואנכי נלב על ראש הגבעה היום להתפלל קודם המלחמה כדכתיב היערוך שועך לא בלר (איוב לו) או קאי אאנכי נצב מחר להתפלל וכן וקם ולפי שאין פירושם שוה ע"כ אין להם הכרע אצל אמשוקדים קשה וי"ל משום דאיכא אתנחתא בגביעים ובמנורה ארבעה גביעים ומשמעו משוקדים כפתוריה ופרחיה וקרא אחרינא מוכחא דמשוקדים לא קאי אלא אגביעים דכתיב שלשה גביעים משוקדים ולהכי אין לו הכרע והא דפליגי תנאי בזבחים בפ' שני (דף כד.) גבי ולקח הכהן מדם החטאת באלבעו ונתן (ויקרא ד) דאיכא דמוקי באלבעו אלקיחה ואיכא דמוקי אנתינה ואיכא דמוקי אתרוייהו יש לפרש טעמא דמאן דמוקי ליה אתרוייהו משום דפשטא דקרא אלקיחה דלפניו קאי ומוקמינן ליה נמי אנתינה כדאשכחן במלואים כדכתיב ולקחת מדם הפר

דלפניו פניו0: הוא יוסף הבבלי בו'. והא דאמר ליה רב אסי לרבי שילא בפ' בנות כותים נדה (דף לו:) אנא הוא איסי בן יהודה דהוא איסי בן גור אריה דהוא איסי בן גמליאל דהוא איסי בן מהללאל אסיתא דנחשא דלא שליט ביה רוקבא ולא קאמר נמי דהוא יוסף הבבלי דהוא יוסף איש הוצל שהרי כל השמות הללו היה לו כדמשמע הכא י"ל דלא קא חשיב התם אלא שמות דאיסי דדמיא לשמו של רב אסים: יצא ובא לו דרך כניםתו. אע"ג דביאה דרך אחוריו לא שמה ביאה כדאמר פ' שני דשבועות (ד' יו:) הנכנס לבית המנוגע אפילו נכנס כולו

חוץ מחוטמו טהור מדאלטריך והבא אל הבית (ויקרא יד) דרך ביאה אסרה תורה יליאה דרך אחוריו שמה יליאה כדאמר הכא דאע"ג דכתיב ויצא אל המזבח (ויקרא טו) יוצא דרך אחוריו כתלמיד הנפטר מרבוי:

63೮ המחתה של לד פנים שאותו ראש המחתה אינו ללד ידו והולך ומושך ידו אליו ולובר תמיד במשיכה עד ראש המחתה השני אשר אלל בית

> . נאמר קח צנצנת ותז שמה. ה*יהום יותר במקלו* של אחרן התחתם באהל מועד לפני העדות אשר אועד לכם שמה, ונאמר בשמן המשחה ואל בני ישראל תדבר לאמר שמן משחת קודש יהיה זה לי לדורותיכם. ובמטה אהרן נאמר ויאמר ה׳ אל משה השב את מטה אהרן למשמרת לדורותיכם. צבר את הקטורת על גבי גחלים. תנן כמאן דאמר צוברה לאפוקי ממאן דאמר מפזרה. וכשמקטיר עומד אחוריו למזרח ופניו למערב, וצובר הקטורת כלפי המערב שהוא פנים הבית, ולפיכך אומרים לו הזהר אל תתחיל מלפניך שמא תכווה מן השלהבת העולה ומן העשן.

שחת. הלא אם תיעיב שאת (בראשית ד) ולשון סליחה הוא או שאת שאת משוקדים מחר ארור וקם. תימה הוא דלא נקטינהו כקדר אם לא תיטיב ולשון נשיאות עון הוא: משוקדים. ארבעה גביעים שהן כתובים בתורה והכי הוה ליה למימר שאת ארור משוקדים (שמות כה) או משוקדים כפתוריה ופרחיה: מחר. ולא מחר משוקדים וקם וא"ת אמאי לא דרשינהו להו לפניהם ולאחריהם הלחם בעמלק מחר (שם יו) או לא והלחם בעמלק מיד ומחר אנכי כמו בנשך ובמרבית (ויקרא כה) דדרשינן ליה בפרק איזהו נשך יוהתניא (ל) (ל) שאת 2 משוקדים 3 מחר 4 ארור 5 וקם (ל) והתניא 10 שאת 2 הוא יוסף איש הוצל הוא יוסף הבבלי הוא

איםי בן יהודה הוא איםי בן גור אריה הוא איםי בן גמליאל הוא איםי בן מהללאל ומה שמו איםי בן עקיבא שמו בדאורייתא ליכא בדנביאי איכא ובדאורייתא ליכא והא איכא רבעי רב חסדא יוישלח את נערי בני ישראל 🛚 ויעלו עולות כבשים ויזבחו זבחים שלמים ספרים או דילמא אידי ואידי פרים לרב חסדא מספקא ליה לאיםי בן יהודה פשימא ליה: מתני החיצונה היתה פרופה מן הדרום ופנימית מן הצפון מהלך ביניהן עד שמגיע לצפון הגיע לצפון הופך פניו לדרום מהלך לשמאלו עם הפרוכת עד שהוא מגיע לארון הגיע לארון נותן את המחתה בין שני הבדים בצבר את הקטרת על גבי גחלים ונתמלא כל הבית כולו עשן סֹניצא ובא לו בדרך בית כניסתו יומתפלל תפלה קצרה בבית החיצון יולא היה מאריך בתפלתו שלא להבעית את ישראל: גמ' במאי עסקינן אילימא "במקדש ראשון מי הוו פרוכת אלא במקדש שני מי הוה ארון והתניא יהמשנגנז ארון נגנזה עמו יצנצנת המן יוצלוחית שמן המשחה חומקלו של אהרן ושקדיה ופרחיה וארגז ששגרו פלשתים דורון לאלהי ישראל שנאמר יוכלי הזהב אשר השיבותם לו אשם תשימו בארגז מצדו ושלחתם אותו והלך ומי גנזו מיאשיהו גנזו מה ראה שגנזו ראה שכתוב יולך ה' אותך ואת מלכך אשָר תקים עליך[®] עמד וגנזו שנאמר יויאמר ללוים המבינים לכל ישראל הקדושים לה׳ תנו את ארון . הקורש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכתף עתה עבדו את ה' אלהיכם ואת עמו ישראל ואמר ר' אלעזר אתיא "שמה "שמה ושמה ואתיא "דורות "דורות ואתיא יימשמרת יימשמרת לעולם במקדש שני ומאי הגיע לארון מקום ארון והא קתני נתן את המחתה לבין שני הבדים אימא כבין שני הבדים: צבר את הקטרת על גבי גחלים:

שמה וכו'. כתיב בארון אשר אועד לך שמה (שמות ל) וכתיב בלנלנת המן תנן כמאן דאמר צוברה תני חדא צוברה ותן שמה מלא העומר (שם מו) פנימה שהיא חוצה לו ותניא אידך צוברה ואתיא ללוחית מלנלנת המן: דורות חוצה שהיא פנימה לו אמר אביי תנאי היא דורות. כתיב בלנלנת למשמרת ואמר אביי מסתברא כמאן דאמר 'פנימה לדורותיכם (שם) וכתיב בללוחית שהיא חוצה לו ידתנן ימלמדין אותו הזהר שלא

(שם ל) ואתיא מקלו של אהרן מלנלנת במשמרת משמרת דכתיב ביה למשמרת לאות לבני מרי (במדבר יו): כבין שני הבדים. כאילו היו שם ונותנה ביניהם: תכן.

מתני׳ כמ״ד בברייתא דלעיל [דף מט:] לוברה כדי שיהא עשנה שוהה לבח: מני חדח לוברה פנימה שהיח חולה לו. מתחיל ללוברה ברחש ידה: **וסניא אידך.** מתחיל ללוברה בראש הפונה חולה ללד ההיכל שהיא פנימה לו בלד גופו והולך ולובר תמיד הלאה עד ראש המחתה השני:

שמן משחת קודש יהיה זה וגו'

אין מיכט בי טימוק קוף איני בי דילנאת וקם המט הוק אום. נקוט מיהא פלגא בידך, משמע דקאי אדלעיל ואדלרע, וי"ל דפשיטא ליה דלא קאי אלא אדלעיל ויודע מה שעמיד להיות פשיט להו מדכתיב חנה אחרי אלהי נכר. או דיילשא אידי ואידי פרים. וכפ"ק דמגיגה [ו, כ] מפרש למאי נפקא מינה. החיצונה פרופה שן הדרום. אבל איפכא לא מצינו למיעבד שההא חיצונה פרופה מן הצפון ופנימית מן הדרום דאם כן שמאלו כלפי ארון ואין זה דרך כבוד. ריב"א. והתגיא בשנגנו הארון בו'. הוה מצי לאימויי צריימא (כ)דלקמן דארון גלה לבצל דס"ל להך משנה כווחה דקתני צה משניטל הארון. מקדו של אהרן שקריה ופרחיה. ממהני למה מזכיר ופרחיה והלא גמל שקדים, ונראה כי מקצת הפרחים נשארו שלא גמלו שקדים ונשארו פרחים. אתיא שמה שמה. וא"ת למה לי ג"ש הא כתיב נשמות טו, לדן ויניחהו אהרן לפני העדות, משמע שלעולם לריך שיהא סמוך לו, וייל דהוה אמרינן לפני העדות היינו מרחוק, קמ"ל ג"ש דגעי שלעולם בעינן סמוך לו. ה"ר יוסף. [חוצה שהיא פגישה דו. דס"ל להאי מגא שאין מעבירין לפור חוצה לו קודס שיפור פנ

ה) אולי ל"ל סוגיא דשמעתא במקדש הראשון.

תורה אור השלם

הגהות הב"ח

(א) גמ' ותניא הוא יוסף איש הולל: (ב) רש"ר ד"ה הגיע ללפון ומשוכנס לחוך חלל בית קדש הקדשים כות וכות והבדים היו ארוכים עד התרוכת וכו׳ . ביניהן הס"ד ואח"כ מה"ד מהלך לשמאלו כו׳ והפרוכת היתה במזרח נמצא שמהלך עם הפרוכת הק"ד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה מהלך לשמאלו וכו׳ היתה לו למזרח החלל כאן הס"ד ואח"כ מתחיל הדבור בין ים וכו'. וכ"כ הש"י:

תום' ישנים

שאת. דמשמע ליה דקאי אחם תיטיב (או שום שאת וי"ו) [והוא לשון סליחת עון או קאי אואם לא תטיב והוא לשון נשיאות עון, ווי"ון של ואם יחיכה ובירושלתי ונו"ז ומם יעיליה. וכינושלנה נעייו פ״ב ה״ז] ראיתי שכתוב עוד מקרא [בראשית לד, ז] ובני יעקב באו מן השדה כשמעם או כשמעם וגוי. וקם העם. [קשה דבחלק סנהדרין ל, ב] משמע [מד]ר' יהושע דקאי אתרווייהו דקאמר שאלו רומיים את ר' יהושע מנין שהמב"ה מחיה מתים ויודע מה שעתיד להיות, אמר להם הנך שוכב עם אבותיך וקם ודילמא וקם העם הזה וזנה